

**شىنجاڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇئىنا نازار**

# ”شاحمات كوزىن“ جانداندرېپ، وڭتۇستىك شىنجاڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇئىن جەبەۋ كەرەك

—  اۋتونومىيالى رايوندىق خالىق ۇكىمەتىنىڭ زەرئىتەۋ كەڭسەسىندەگى قانستى جاۋايتى جولداس اۋتونومىيالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارىتكومىنىڭ سەگىزىنشى چالىي مажىلىسىنىڭ وڭتۇستىك شىنجاڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇئىن جەبەۋ جونىندەگى ئېىرقانشا ساياسات ـ شاراسىن ئۇسىندىرى

ساتلار بويىنشا ناقتلاندىرىپ، ۇيرىمە باستاپ وڭتۇستىك شىنجاڭىداى 5 ايماق ـ وبلىستى ارالاپ تەكسەرۋ ـ زەرتىتەۋ جورگىزىپ، ار جاقنىڭ ۇسىنىس ـ پىكىرىن تولىق تىڭداپ، تۇر ـ لىشە دەڭگەيدەگى ارناۋلى ماجىلىستەردى باسقا ـ رىپ اشىپ، شىكەرلىەي زەرتىتەۋ، دالەلدەۋ جورگىزدى. اۋتونومىيالى رايوندىق پارىتكوم مەن ۇكىمەتتەگى، شىنجاڭ ۇندىرىس ـ قۇرد ـ لىس بىڭتۇاننىداعى قانستى باسشىلار وزەدرى باسقارتىن سالالاردا تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدى، تالداۋ ـ دالەلدەۋدى شىناي كۇشەيتىپ، جەتەك ـ شىلك سىياتقا، جاسامپازدىق سىياتقا، باعىتئامال ـ لىق سىياتقا يە كوپتەگەن ۇسىنىس ـ پىكىرلەردى العا قويدى. اۋتونومىيالى رايوندىق پارىتكوم مەن ۇكىمەتتەگى، بىڭتۇانداى 30 نەشە تاراۋ، ورنى جانە وڭتۇستىك شىنجاڭىداى 5 ايماق ـ وبلىس، بىڭتۇاننىڭ وڭتۇستىك شىنجاڭىداى ار قايىسى شى، قالالارى سايكەسە كۇش سالىپ، ۇزارا سايكەسىپ، مىندەت ُبولسى بويىنشا كەڭ كو ـ لەمدە، شىكەرلىەي ارناۋلى تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جورگىزىپ، جەللىس تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جەتسى ـ تىگىن قالىبتاستىرىپ، «ئېىرقانشا ساياسات ـ شارا ـ نى» بىرگە اقلداسىپ بەلگىلەدى.

ەندى ئېىر جاعىنان، كوپتىڭ كەڭسەسىن تىڭداپ، جان ـ جاقتان اقلداستى. حۇجاتى دا ـ يىنداۋ بارىسندا قانستى تاراۋلار، ورنىدار ۇوز قىزمەت ورنىنىڭ ۇنكىتىياسىنا ساياتىن ساياسات ـ شارالار جۇرىندە تاىي ئېىر ـ بىرلەپ كوپ رەت زەرتتەۋ جورگىزدى ارى سالا، تاراۋ اتىناعان ساياساتتار جوىندە تولىق زەرتتەۋ جورگىزىپ، كەڭەس وتكىزدى، اسىرەسە، وڭتۇستىك شىنجاڭىداى 5 ايماق ـ وبلىس پەن بىڭتۇان ورتاعا قويغان 300گە جۇىق تالاپ ـ تىلەكتى، ۇسىنىستى مۇقيات زەرتتەدى جانە قايىلداى؛ حۇجات داينىدالىپ بولغانان كەيىن، اۋتونومىيالى رايون مەن بىڭتۇاننىڭ قانستى تاراۋلارى، وڭ ـ تۇستىك شىنجاڭىداى 5 ايماق ـ وبلىس جانە بىڭتۇاننىڭ وڭتۇستىك شىنجاڭىداى شىى، قالالارى سىياقتى ار دەڭگەيدە قايتا ـ قايتا ۇسى ـ نىس ـ پىكىر الدى.

**سۇراۋ**: «ئېىرقانشا ساياسات ـ شارالە وڭتۇستىك شىنجاڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇئىنا قولداۋ كورسەتۇ ساياساتتىق جۇبەسىن ورناتتى، قانداى ەرەكشەلىكتەرى جانە چارقىن تۇيىندەرى بار؟

**جاۋاپ**: اۋەلى، وڭتۇستىك شىنجاڭ ۇڭد ـ رى ۇعىمەن كەڭەيتتى. وڭتۇستىك شىنجاڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇئىن ئېىر تۇتاس جوسپار ـ لاپ، جوبالاۋ ۇشىن، اۋتونومىيالى رايوندىق پارىتكوم مەن ۇكىمەتنىڭ ستراتەگىيالىق ويىنا ساي، ساياساتقا ۇيلەسۇ كولەمىندە تۇڭغىش رەت بايىنغولىن موڭغۇل اۋتونومىيالى وبلىسىن جانە بىڭتۇاننىڭ وڭتۇستىك شىنجاڭىداى شىلارنى، قالالارنى قولداۋ كورسەتۇ كولەمىنە ەنگىزدى، ايتالىق بۇرىنى وڭتۇستىك شىنجاڭ ـ داى 4 ايماق ـ وبلىستى وڭتۇستىك شىنجاڭنىڭ بايىنغولىن وبلىسى، قاشقار، حوتان، اقسۇ، قىزلىسۇ قىرغىز اۋتونومىيالى وبلىسى سىندى 5 ايماق ـ وبلىسقا جانە بىڭتۇاننىڭ وڭتۇستىك شىنجاڭىداى 1 ـ شىسىنا، 2 ـ شىسىنا، 3 ـ شىسى ـ نا، 14 ـ شىسىنا دەيىن كەڭەيتتى. بۇل ئېىر رەتكى كەلەلى ساياساتتىق سەرىپلىس، بۇرىنى وڭتۇستىك شىنجاڭنىڭ ُشىنىنارا ئۇيىندى وڭىر ـ لەرنىڭ دامۇئىنا قولداۋ كورسەتۇدەن وڭتۇستىك شىنجاڭنىڭ جالىي تۇعالىق ۇڭىرنىڭ دامۇئىنا قولداۋ كورسەتۇگە كەڭەيتتى.

ەكىشىدەن، وڭتۇستىك شىنجاڭ تارىمىدى اينالغان ەكونومىكالىق بەلدەۋى ويىن تۇڭغىش رەت العا قويدى. «ئېىرقانشا ساياسات ـ شارا» ۇڭىردىڭ جالىي تۇعالىق دامۇى تۇرىعىنىان وڭتۇستىك شىنجاڭ جوىندە جوسپار جاساپ، وڭتۇستىك شىنجاڭ تارىمىدى اينالغان ەكونومىيە ـ كالىق بەلدەۋى ويىن العا قويىپ، ونىڭ وڭتۇس ـ تىك شىنجاڭنىڭ جالىي تۇعالىق ۇڭىرىنىڭ دامۇئىنداعى جەتەكشىلك، باستاماشلىدىق رولىن ساۋلەلەندىردى ارى تىبانىشاننىڭ سولتۇستىك بوكتەرى ەكونومىكالىق بەلدەۋىمەن ئىقالداسا دامۇ ارناسىن قالىبتاستىردى. وسى ويدىڭ العا قويۇلى دا لەلۇلى سەرىپلىس بولپ تابىلادى. ۇشىنىدەن، وڭتۇستىك شىنجاڭنىڭ با ـ سىمىدىققا، ەرەكشەلىككە يە كاسىپ سالالارنىڭ دامۇئىنا قولداۋ كورسەتۇدى بارىنەن ماڭغىزدى ورنىغا قويدى. كاسىپ سالاسى — وڭتۇستىك

(باسى 1 ـ بەتتە)

شى جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ۇلانسۇحا الابىن ويداعىداي وڭاۋ ەلىمىزدىڭ سولتۇستىگىنىڭ ەكولوگىيالىق خاۋىپسىزدىگىن قامانماسز ەتۇ جوند ـ نەن اسا ماڭغىزدى مانگە يە. ۇلانسۇحانى وڭاۋ مەن قورعاۋدىڭ بەنالسى ايقىن، مۇقيات وڭاپ، كوڭىل قويا قورعاپ، باستان ـ اياق جالعاستىرىپ، ۇزدىك ـ سىز قاقماي كۇش سالىپ، وسى ”شەكاراداعى مەر ـ ۋەرتتى” ويداعىداي قورعاپ، ۇرپاقتارغا تاۋى مانات، سۇى تۇنىق، اۋاسى تازا كورىكتى مەكەن قالدىرۇ كەرەك.

وسدان سوڭ شى جىنپىڭ ۇلانسۇحاننىڭ وڭ ـ تۇستىك جاعالاۋىنا ورنالاسقان وسى زامانىعى اۋىل شارۋاشلىغىنان ۇلكى كورسەتۇ باقشا رايونىنا بارىپ، توپىراق، تۇقىم ۇلكىسى سىياقتلاردىڭ كور ـ مەلىك ۇلگىلەرىن كورىپ، جەرگىلىكتى ورنىنىڭ سورتاڭ، قۇمايت، شولەيت جەرلەردى قۇنارلاندىر ـ ۋىن، وزگەرتۇتىن جانە ودان كەشىندى پايدالانۇنىن ـ علمىي سۇارۇدى لىكەرلەتۇتىن، وسى زامانىعى اۋىل شارۋاشلىغىن جاپپالاستىرۇىن تۇراقتاندىردى. شى جىنپىڭ اتىز باسنا بارىپ، ئىيدايىدىڭ، اشتىى بۇرىشتىڭ ۇسوۋ جاعىدايىن تايىتەشتەي كورىپ، سول ورنىندا ـ عى اۋىل شارۋاشلىق تەحنىكتەرىنەن جوعارى ول ـ شەمدى ەگىنجاي قۇرىلىسى جاعىدايىن ۇعىستى. ول بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ۇلكى كورسەتۇ باقشا رايونى وسى زامانىعى اۋىل شارۋاشلىغىن جاپپالاستىرۇ جاعىندا رولىن شىن مانىندە ساۋلە ـ لەندىرىپ، ۇزدىكىسىز بزەنەسى جاساپ، وسى ارعا ۇيلەسەتىن تۇقىم، تەحنىكا جانە ەگىن سالۇ ئاسىلىن تاۋىپ شىعەپ، وزىندىك قۇندى تومەذ ـ دەتەپ، ونىمىدلىكتى جوعارىلاتىپ، كوشىرۇگە، جاپپالاستىرۇعا بولاتىن تاجىرىبە قالىپتاستىرۇ كەرەك. حىتاۋ رايونىنىڭ شارىت ـ جاعىدايى تامە ـ شا، سۇ تاپىشى بولماسا دا سۇ بايلىغىن ۇنەمدەپ، وسى زامانىعى جوعارى ۇنىمىدى اۋىل شارۋاشلى ـ ەىن جانە سۇ ۇنەمدەۋ كاسىپ سالاسىن بار كۇشپەن دامتۇ كەرەك، مول سۇمەن كولكىتىپ سۇارۇعا بولمايدى. جالىي العاندا، دشكى موڭغۇل ـ دىڭ جايلىمى تۇپياق كەستى بولپتى، تىنقىتىرىپ جە ـ تىلدىرۇگە كوڭىل بۇولۇ كەرەك.

6 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن شى جىنپىڭ لىنجى رايونىنداعى مەملەكەت مەنىشىگىندەگى شىنجىۋا ورمان الاڭىنا بارىپ، ”ۇش تەردىستىك“ ئقتاسىن ورمان جۇبەسى يىنجەنەريا قۇرىلىسى جاعىدايىن ۇعىستى. 1978 ـ جىلدان باستاپ بۇل ورمان الاڭى ەگىستىمىك جەردىڭ سورتئاڭدانۇنان تۇلىغىان جەردىڭ قۇمايتتائۇ ماسەلىسە كۇش سالا وڭاپ، جالىي 39 مىڭ مو جەرگە ورمان ۇسىردى. ورمان الاڭىندا شى جىنپىڭ دشكى موڭغۇلدىڭ ”ۇش تە ـ رىستىك“ يىنجەنەريا قۇرىلىسى جانە ورمان الاڭىنىڭ قۇمايتتائۇدى تىزگىندەپ، ورمان ۇسىرۇ جاعىدايە ـ نان جاساعان تانىستىرۇىن تىڭدادى ارى قازىر تىز ـ گىندەپ جاتقان قۇمايت جەرگە بارىپ كوردى. شى جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ادامزات اناغۇرلىم چاقىسى ۇومىر ُسۇرۇ جانە دامۇ ۇشىن، ۇسوز جوق، قۇمايتتائۇدان ساقتانۇ، قۇمدى تىزگىن ـ دەۋ كەرەك. بۇل تاسىتى دومالاتىپ تاۋعا شىعۇ با ـ رىسى سانالادى، انتەك بوساڭسىڭ قالساق، قايتالاي ـ تىن جاعىداي چارىققا شىعادى. ”ۇش تەردىستىك“ نىق ـ تاسىن ورمان جۇبەسى قۇرىلىسى سىياقتى وسىنداى كەلەلى ەكولوگىيالىق يىنجەنەريا تەك جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ باسشىلىغىندا عانا ورنىندا ـ لادى. ۇش تەردىستىك ۇڭىرىنىڭ ەكولوگىيالىق مزەكشە ۇلسىز، قۇمايتتائۇدان ساقتانۇ، قۇمدى تىز ـ گىندەۋ ـ ۇزاق ۇاقىتتىق تارىخى مىندەت، ئېىز، ۇسوز جوق، وسى قىزمەتتى ۇرتىسى ويداعىداي يىگەرۇمىز، اتا ـ بابالارىمىز بەن ۇرپاقتارىمىزعا ۇياتتى بولماۋىمىز كەرەك. ورمان الاڭنىڭ قىزمەتى وتە جاپالى ارى وتە ۇنىمدى ەكەن، ونى ۇزدىك ـ سىز ويداعىداي سىتەۋىمىز كەرەك. علمىي زەرتتەۋ قىزمەتكەرلەرى دىپسىسەرتاتىسيانى بايتاق دالادا جازىپ، اماليات بارىسندا قالىبتاستىرعان ناعىز ئېى ـ لىمىدى دىپسىسەرتاتىساغا اينالدىرىپ، پارتىيا مەن ـ خالىق قاچەت تەتەتىن ناعىز دوكتور، ناعىز مامان بولۇى كەرەك.

شى جىنپىڭ وسدان كەيىن حىتاۋ سۇارمالى را ـ يونىنىڭ سۇ مولشەرىن ىنفورماتىسيالاندىرۇ، باقلاۋ ـ ولىشەۋ ورتالىغىنا كەلىپ قىزمەت تەكسەردى. حىتاۋ سۇارمالى رايونى ەلىمىزدەگى 3 ەرەكشە كولەمدى سۇارمالى رايونلاردىڭ ئېىرى، قازىر كەمەلدى 7 ـ دارەجەلى سۇارۇ، سۇ ىعىستىرۇ جۇبەسىن قالىبتاس ـ تىردى. شى جىنپىڭ قۇم نۇسقا، ەكرانىمەن بىرلەستە ـ رىپ، جەرگىلىكتى ورنىنىڭ ىنفورماتىسيالاندىرۇ شاراسىنان پايدالانىپ، حىتاۋ سۇارمالى رايونىن ەكچىەي ـ تەكچىەيلىلەندىرە باسقارۇ دەڭگەيىن جوعارىلاتۇ، سۇ بايلىغىنان جاسىل، جوعارى ۇنىمىدى پايدالانۇدى جەبەۋ سىياقتى جاعىدايلار ـ دان جاساعان تانىستىرۇىن تىڭدادى. شى جىنپىڭ رايون يىنجەنەرياسى سان عاسىرلىق نەگىزدىك كاسىپ، وتە زور كۇش جۇمسالدى، تاتىرلىق جۇمىس، ۇزدىكىسىز كەمەلدەندىرىپ، دارەجە ـ سىن ۇسىرىپ، علمىي سۇ بۇولۇ، جىبەرۇ دەڭ ـ گەيىن جوعارىلاتۇ كەرەك. سونىمەن بىرگە

شاماعا قاراي شىعەم ەتىپ، كوپ نەگىزدەنگەن ۇسىنىلم مەحناپىمىن ورناتىپ، قوعامدىق كۇشتەر ـ دى ات سالىسۇعا مۇمكىندىكىنىڭ بارنىشا جۇمىلدىرۇ كەرەك.

6 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى تۇستەن كەيىن شى جىنپىڭ باياننور قالاسىندا شولەيتتەنۇدەن جاپىلىق ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋدى كۇشەيتۇ جانە ”ۇش تەردىستىك“ سىياقتى ئۇيىندى ەكولوگىيالىق يىنجەنەريا قۇرىلىستا ـ رىن لىكەرلەتۇ اڭگىمە ماجىلىسىن باسقارپ اشتى. جاراتلىستىق بايلىق مېنىستىرلىگىنىڭ مېنىستىرى ۋاڭ گۇاڭخۇا، دشكى موڭغۇل اۋتونومىيالى رايون ـ دىق پارىتكومنىڭ شۇجى سۇن شاۋچىڭ، گانسۇ ولكەلىك پارتىكومنىڭ شۇجىسى خۇ چاڭشىڭ، نىڭشيا ۇبىزۇ اۋتونومىيالى رايوندىق پارتىكومنىڭ شۇجىسى لىياڭ يانشۇن لىكەرىندى ـ كەيىندى ۇسوز سويلەدى. مەملەكەتنىڭ كەڭەستىڭ ورنىنا ـ سار زۇڭلىيى حى لىفىڭ، قاتىستى ولكە، رايوندار ـ داعى جاۋاپتى جولداستار جازباشا ۇسوز ماتەرىيا ـ لىن تاپسىردى.

كوپشىلىكتىڭ ۇسوزىن تىڭداعاننان كەيىن، شى جىنپىڭ ماڭغىزدى ۇسوز سويلەدى. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: پارتيا ورتالىق كومىتەتى شو ـ لەيتتەنۇدەن ساقتانۇ جانە ونى تىزگىندەۋ قىزمەتنە وسكەلەڭ مان بەرىپ، قۇمايتتائۇدان ساقتانۇدى، قۇمدى تىزگىندەۋدى شولەيتتەنۇدەن ساقتانۇ جانە ونى تىزگىندەۋدىڭ باسىتى مىندەتى ەتىپ، ”ۇش تەردىستىك“ ئقتاسىن ورمان جۇبەسى يىنجەنەرياسى قۇرىلىسى، ەگىستىككە اينالغان ورماندى قالپىنا كەلتىرۇ، ەگىستىك جەردى جاپىلىمعا اينالدىرۇ، بەيجىڭ ـ تىبانىنىڭ قۇمدى بوران قاينارىن تىز ـ گىندەۋ سىياقتى ئېىر توپ ئۇيىندى ەكولوگىيالىق يىنجەنەريالاردى تركەس ـ تركەس اتقاردى. 40 نەشە جىل تىببىي قۇلىشىۋدىڭ ارقاشىندا، ەلىمىز ـ دىڭ قۇمايتتائۇدان ساقتانۇ، قۇمدى تىزگىندەۋ قۇ ـ مەتى بۇكىل الەمدى جالت قاراتقان اسا زور تابىسقا قول جەتكىزدى، ئۇيىندى تىزگىندەۋ وڭىرلەرى ”قۇم باسىپ ادام شەگىنۇدەن“ ”جاسىل جامىلىعى كوبەيىپ، قۇم شەگىنۇدەي“ تارىخى سىياتتى بۇرد ـ لىمىستى جۇزەگە اسىرىپ، ەكولوگىيانى قورعاۋ مەن خالىق تۇرمىسىن چاقسارتۇ تۇمىمدى اينالىسقا قادام باسىپ، شولەيتتەنگەن وڭىرلەردىڭ ەكونومىكالىق، قوعامدىق دامۇئىنا جانە ەكولوگىيالىق بەت ـ بەينە ـ سىندە وراسان زور وزگەرىستەر تۇىلدى. شولەيتە ـ تەتۇ جانە جەردىڭ قۇمايتتائۇى ”قوس ازايۇدى“ جۇزەگە اسىرىپ، قۇمدى بوران اپاتى مەن سۇ مەن توپىراقتىڭ شاپىلۇى ئىنمىدى تىزگىندەلىپ، قۇمايتە ـ تائۇدان ساقتانۇ، قۇمدى تىزگىندەۋ زانك، زاڭ ەردە ـ جەلەر جۇبەسى كۇن سايىن اقاۋسىز دانىپ، جاسىل ـ دىق ارقىلى حالققا تىپىمدىلىك جاساۋدىڭ تابىسى كورنەكتىلەنىپ، ”ۇش تەرىستىك رۇحىن“ سومدا ـ دى، ەكولوگىيانى تىزگىندەۋدىڭ خالىقارالىق ۇلگى ـ سىن ورناتتى. اماليات پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ قۇمايتتائۇدان ساقتانۇ، قۇمدى تىزگىندەۋ، اسىرە ـ سە، ”ۇش تەردىستىك“ سىياقتى يىنجەنەريا قۇرىلىستا ـ رى جوىندەتكى شەشىمەردىنىڭ ەرەكشە دۇرىس، ەرەكشە كورەگەندىك ەكەندىگىن، ەلىمىزدىڭ چارا ـ تىلىستىق زاڭدىلىققا ۇيلەسەتىن، مەملەكەت جاعىدايە ـ نا، جەر جاعىدايىنا ۇيلەسەتىن قۇمايتتائۇدان ساقتانۇ ـ دىڭ، قۇمدى تىزگىندەۋدىڭ جۇڭگوشا جولىمەن جۇرگەندىگىن دالەلدەدى.

شى جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: شو ـ لەيتتەنۇ — ادامزاتتىڭ ۇومىر ُسۇرۇى مەن دامۇئىنا ئىقبال جەتكىزەتنن الەمدىك سىياتتى لەلۇلى ەكولوگىيا ـ لىق ماسەلە. ەلىمىز دۇنيە جۇزىندەگى شولەيتتەنۇى ەڭ اۋىر ەلدەردىڭ ئېىسىرى، شولەيتتەنگەن جەرلەر، باسىتسى، ۇش تەردىستىك وڭىرگە تارال ـ ەان، ونىڭ ۇستىنە شولەيتتەنگەن وڭىرلەر ەكو ـ نومىكياسى دامىماعان وڭىرلەر، از ۇلتىتاز شوغىرلى قونىستانعان وڭىرلەر سىياقتىلارمەن تىعىز بايالا ـ نىسقان. شولەيتتەنۇدەن، قۇمدى بوراننىڭ زىيانە ـ نان جانە سۇ مەن توپىراقتىڭ زايىا بولۇنىان تۇلىغىان ەكولوگىيالىق اپاتتار ۇش تەردىستىك ۇڭىردىڭ ەكونومىكالىق، قوعامدىق دامۇئىنا تۇساۋ بولۇدا، جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇومىر سۇرۇنە، دامۇئىنا سايىسى اكەلۇدە. كەزەكتە ەلىمىزدە شو ـ لەيتتەنگەن، قۇمايتتانعان جەرلەردى تىزگىندەۋدە ”تۇعالىق جاتقان جاقسارۇ، جاقسارۇى تەزدەۋ“ سىندى تاماشا جاعىداي چارىققا شىققانىمەن، الايدا قۇمايتتانعان جەردىڭ اۋماعى ۇلكەن، نارالۇى كەڭ، دارەجەسى اۋىر، تىزگىندەۋ قىيىن بولۇداي نەگىزگى جاعىدايدا الى دە تۇبىرىنەن وزگەرىسى بولعان جوق. وسى 2 جىلدا كلىمات وزگەرىسىندەگى قالىپسىزدىقتىڭ اسىرىنە ۇشىراعان ەلىمىز ـ دىڭ سولتۇستىگىندە شاڭ ـ توزاڭدى اۋا رايىنىڭ رەت سانى كوبەيدى. ناقتى بولمىسى ەلىمىزدە شولەيتتەنۇدەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ جانە قۇمايتە ـ تائۇدان ساقتانۇ، قۇمدى تىزگىندەۋ قىزمەتىنىڭ الى دە قاتاڭ ەكەندىگىن اڭغارتتى. ئېىز قۇمايتە ـ تائۇدان ساقتانۇ، قۇمدى تىزگىندەۋ قىزمەتىنىڭ ۇزاق ۇاقىتتىلغىن، جاپالىلىغىن، قايتالاماللىغىن جانە تۇراقسىزدىغىن جەتە تاپنىپ، دەڭگەيدىدى ونان ارى جوعارىلاتىپ، بورىشتىلىق سىزىم مەن كوكەي تەسە ـ تىلىك سىزىمىدى كۇشەيتۇىمىز كەرەك.

(جالعاسى 3 ـ بەتتە)